

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Cojocari Ira,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Șapa Angela împotriva lui Cojocari Dinu și Cojocari Ira cu privire la obligarea demolării părților din construcție construite ilegal, cu restabilirea construcției la starea inițială și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 12 iunie 2024 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Cojocari Ira, reprezentată de avocatul Russ Sergiu,

*(Dosarul nr.2rh-45/24
NR. PIGD 2-20101777-01-2rh-11092024)*

Cererea de revizuire inadmisibilă. Încheierea judecătorească contestată prin prisma art.446 din Codul de procedură civilă nu se supune revizuirii.

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: E. Badan-Melnic)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, I. Țurcan, Iu. Cotruță)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. S. Procopciuc, Oxana Parfeni, Ion Malanciuc)

11 decembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, cererea de revizuire depusă de Cojocari Ira, Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,
Diana Stănilă,
Oxana Parfeni, *Judecători*,
constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 21 august 2020, Șapa Angela a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Cojocari Dinu, solicitând obligarea pârâtului să demoleze părțile apartamentului nr.XXXXX din strada XXXXX, care contravin proiectului aprobat prin autorizația de construire nr.XXXXX din 30 iulie 2018 și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. La 25 octombrie 2021, Șapa Angela a depus cerere de chemare în judecată concretizată îndreptată împotriva lui Cojocari Dinu și Cojocari Ira, solicitând să fie obligați pârâții să demoleze părțile ap. XXXXX din str. XXXXX, construite contrar, dar și cele permise prin autorizația de construire nr.XXXXX din 30 iulie 2018, eliberată de Primăria mun. Chișinău, cu restabilirea stării ap. XXXXX din str. XXXXX la starea inițială, de până la emiterea autorizației de construire nr.XXXXX din 30 iulie 2018, și să fie compensate cheltuielile de judecată în sumă de 100 de lei taxa de stat și 10 000 de lei cheltuieli de asistență juridică (f.d.30, vol.I).

3. Prin hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost parțial admisă acțiunea depusă de Șapa Angela. Au fost obligați Cojocari Dinu și Cojocari Ira să demoleze părțile din construcția și reconstrucția a două anexe la apartamentul nr.XXXXX din str. XXXXX, construite în baza certificatului de urbanism pentru proiectare nr.XXXXX din 23 mai 2018 și autorizației de construire nr.XXXXX din 30 iulie 2018, anulate prin decizia irevocabilă nr.3a-134/21 din 29 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu restabilirea stării inițiale a apartamentului nr.XXXXX din str. XXXXX (de până la emiterea autorizației de construire nr.XXXXX din 30 iulie 2018). S-a încasat din contul lui Cojocari Dinu și Cojocari Ira în beneficiul Angelei Șapa suma de 100 de lei cu titlu de taxă de stat și 7.000 de lei cheltuieli de asistență juridică. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

4. La 09 decembrie 2021, Șapa Angela, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă, a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.90, vol.I).

5. La 05 ianuarie 2022, Cojocari Dina și Cojocari Ira au depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe (f.d.92, vol.I).

6. La 06 aprilie 2022, Cojocari Dinu a prezentat apelul motivat, solicitând casarea integrală a hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță (f.d.123-125verso, vol.I).

7. La 27 aprilie 2022, Cojocari Ira, reprezentată de avocatul Sergiu Russ, a depus apelul motivat, solicitând casarea integrală a hotărârii din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță (f.d.175-179, vol.I).

8. Prin încheierea din 02 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art.369 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de Șapa Angela, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușca din motiv că apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel stabilite în încheierea din 15 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 75 de lei (f.d.161, 181-183, vol.I).

9. Prin decizia din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Cojocari Dinu și Cojocari Ira și menținută hotărârea din 08 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

10. La 20 ianuarie 2023, Cojocari Ira, reprezentată de avocatul Sergiu Russ, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

11. La 06 martie 2023, Șapa Angela, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de Cojocari Ira.

12. Prin încheierea din 12 iunie 2024 a Curții Supreme de Justiție s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Cojocari Ira, reprezentată de avocatul Russ Sergiu, din motiv că recursul declarat nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (20 ianuarie 2023).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE REVIZUIRE

13. La 09 septembrie 2024, prin intermediul oficiului poștal, Cojocari Ira a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din 12 iunie 2024 a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea integrală a încheierii respective, cu rejudecarea cauzei.

SOLICITĂRILE REVIZUENTULUI

14. În susținerea cererii de revizuire, cu trimitere la prevederile art.449 lit.c) din Codul de procedură civilă, Cojocari Ira a indicat că drept temei de revizuire a actului judecătoresc servește faptul că instanța

judecătorească a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, și anume, a dânzei.

15. Prezentul proces civil a fost intentat la acțiunea depusă de Șapa Angela, inițial, doar împotriva lui Cojocari Dinu cu privire la demolarea parțială a apartamentului nr.XXXXX din str. XXXXX. De la înaintarea acțiunii până la faza de pregătire a cauzei, pentru examinarea în fond, prima instanță a trecut cu vederea eroarea admisă în privința identificării tuturor părților. Or, Cojocari Dinu nu este unicul proprietar al bunului imobil în litigiu, dar îl deține în coproprietate cu dânsa. Din XXXXX, cu intimatul Cojocari Dinu se află în căsătorie și au 4 copii minori, iar apartamentul nr.XXXXX, din str. XXXXX, îl dețin în proprietate cu drept de proprietate privată.

16. De la faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare, prima instanță urma să atenționeze reclamanta Șapa Angela în privința concretizării componenței părții pârâte, prin atragerea inclusiv a dânzei în procesul dat de judecată în calitate de copârâtă, or, prin eventuala admitere a acțiunii, cu demolarea părților din ap. XXXXX din str. XXXXX, cu restabilirea stării apartamentului la starea inițială, îi va afecta în mod direct dreptul de coproprietate asupra locuinței respective, unde cresc cei 4 copii ai săi.

17. Chiar din înscrisurile prezentate de reclamantă era evident faptul că imobilul în litigiu aparține cu drept de proprietate la două persoane și anume, lui Cojocari Dinu și dânzei.

18. La caz, au fost încălcate prevederile art.183 alin.(2) lit.c) și art.62 alin.(2) din Codul de procedură civilă.

19. Mai mult ca atât, a fost atrasă în proces abia la sfârșitul fazei dezbaterilor judiciare, la ultima ședință, adică tardiv din punct de vedere procedural, prin cererea de modificare (redactare) a acțiunii depusă de Șapa Angela la 25 octombrie 2021. Iar, instanța judecătorească a tolerat respectiva încălcare procedurală. Or, posibilitatea modificării acțiunii după finalizarea fazei de pregătire, prin atragerea unui nou copârât, nu este prevăzută de art.60 CPC.

20. La ședința din 08 decembrie 2021, unde era prezent doar reprezentantul reclamantei, prima instanță a pus în discuție cererea de atragere în proces a dânzei în calitate de copârâtă, care a fost admisă prin încheiere protocolară. Tot, în cadrul aceleiași ședințe, instanța de judecată a dispus finalizarea examinării cauzei în fond, trecând la susținerile verbale și pronunțarea hotărârii.

21. În contextul enunțat, revizuenta Cojocari Ira consideră că i-au fost încălcate drepturile procedurale prevăzute la art.56 alin.(1) CPC, precum și prevederile art.100 alin.(1) CPC, cauza fiind examinată în absența sa căreia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

22. De fapt, unica corespondență recepționată de la prima instanță a fost dispozitivul hotărârii din 08 decembrie 2021, confirmat prin avizul poștal de recepție din 20 decembrie 2021.

23. Prin neatragerea dânzei în procesul dat de judecată, a fost lipsită de posibilitatea de a se apăra, prin angajarea unui avocat pentru înaintarea unei acțiuni reconvenționale, care poate fi înaintată doar în prima instanță.

24. Atât instanța de apel, cât și instanța de recurs au ignorat circumstanțele enunțate supra, fiind încălcat dreptul său la un proces echitabil.

25. Mai mult ca atât, corespondența a fost expediată doar în adresa lui Cojocari Dinu, care la acel moment nici nu se afla pe teritoriul țării.

26. Nu are importanță faptul că se află în căsătorie cu Cojocari Dinu, or, dânsa este un subiect separat de drepturi procedurale și nu poate fi confundată cu persoana soțului său, fiecare exercitându-și drepturile sale independent unul față de altul.

27. Mai mult ca atât, instanțele de judecată cunosc realitatea că deseori soții se află în relații mai tensionate și periodic nu comunică, în astfel de situație s-a aflat și dânsa, la etapa respectivă, din care motiv Cojocari Dinu nici nu i-a comunicat despre citațiile recepționate de către el de la instanța judecătorească.

28. Revizuenta Cojocari Ira consideră că prima instanță, prin examinarea cauzei în absența sa i-a îngădit dreptul de acces la justiție, iar instanța de apel, cât și instanța de recurs, care trebuiau să reparare eroarea judiciară respectivă, au trecut cu vederea acest fapt.

29. În opinia revizuintei circumstanțele nominalizate supra se încadrează în prevederile art.449 lit.c) din Codul de procedură civilă, și anume instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, la caz a dânzei, căreia nu i s-a comunicat, locul, data și ora ședinței de judecată.

30. La 20 noiembrie 2024, întru respectarea dreptului părților la un proces echitabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Angelei Șapa, avocatului acesteia Chetrușcă Viorel și intimatului Cojocari Dinu copia cererii de revizuire depusă de Cojocari Ira, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referințelor, cu toate acestea părțile respective nu și-a valorificat dreptul procedural și nu au depus referințe (f.d.119, vol.II).

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

31. În conformitate cu art.446 alin.(1) din Codul de procedură civilă: „(1) Pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.(2) Încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d), precum și cele prin care se respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ pot fi supuse revizuirii. **Încheierile judecătorești care nu se referă la fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora nu se supun revizuirii. În aceste cazuri, încheierile de inadmisibilitate a revizuirii nu se supun niciunei căi de atac.**”

32. Conform art.448 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului. (2) Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.”

33. Potrivit art.424 alin.(3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Încheierile Curții Supreme de Justiție nu se supun niciunei căi de atac.”

34. Reieșind din prevederile art.452 alin.(1¹) din Codul de procedură civilă:

„(1¹) Dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.”

35. În conformitate cu art.453 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă:

„(1) După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că posibilitatea revizuirii prevăzute de Capitolul XXXIX din Codul de procedură civilă reprezintă o procedură excepțională. Prin urmare, cererile de revizuire a hotărârilor judecătorești trebuie supuse unei analize stricte.

37. Completul de judecată remarcă că în sensul principiului lucrului judecat (*res judicata*), în cazul în care instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor nu mai poate fi pusă în discuție. Acest principiu, însă, nu este absolut și admite derogări, în situația când această derogare este necesară prin prisma unor circumstanțe esențiale și convingătoare.

38. Revizuirea hotărârilor irevocabile poate interveni în rezultatul adoptării hotărârii asupra fondului cauzei, necunoscând complet, la momentul emiterii acesteia, toate împrejurările importante pentru justa soluționare a disensiunii.

39. În această ordine de idei, se deduce că retractarea unei hotărâri judecătorești în ordine de revizuire, este rezultatul unei erori involuntare a judecătorului.

40. Reieșind din această ipoteză, urmează a fi distinse actele judecătorești de dispoziție care pot constitui obiect al procedurii de revizuire și respectiv instanța competentă să examineze cererea de revizuire.

41. Din dispozițiile art.446 alin.(1) și (2) din Codul de procedură civilă rezultă că pot fi supuse revizuirii, (cu excepție încheierile de încetare a procesului conform art.265 lit.c) și d) CPC, precum și cele prin care se

respinge acțiunea ca fiind tardivă conform art.186¹ CPC), numai actele judecătorești irevocabile prin care s-a examinat fondul cauzei, precum și deciziile emise în privința acestora.

42. Materialele dosarului atestă că prin încheierea din *12 iunie 2024* a Curții Supreme de Justiție s-a considera inadmisibil recursul declarat de Cojocari Ira, reprezentată de avocatul Russ Sergiu. Încheierea respectivă devenind irevocabilă din momentul emiterii.

43. Nefiind de acord cu soluția Curții Supreme de Justiție, la *09 septembrie 2024*, Cojocari Ira a depus cerere de revizuire împotriva încheierii din *12 iunie 2024* a Curții Supreme de Justiție, solicitând casarea integrală a încheierii respective, cu rejudecarea cauzei.

44. Analizând circumstanțele nominalizate în raport cu nomele de drept precitate supra, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că încheierea din *12 iunie 2024* a Curții Supreme de Justiție nu poate constitui obiect al revizuirii, deoarece prin aceasta nu s-a examinat fondul cauzei. Or, prin actul judecătoresc a cărui retractare o solicită revizuenta Cojocari Ira nu s-a menținut, nu s-a modificat și nici nu s-a casat hotărârea judecătorească ce se referă la fondul cauzei, sau cu emiterea, după caz, a unei hotărâri noi, dar s-a soluționat un incident procedural la etapa admisibilității recursului, prin care s-a considerat inadmisibil recursul declarat de Cojocari Ira în temeiul art.433 lit.a) din Codul de procedură civil (în redacția legii în vigoare la data depunerii recursului (20 ianuarie 2023), și anume recursul nu s-a încadrat în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC).

45. În contextul celor enunțate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind irelevante argumentele formulate în cererea de revizuire de către Cojocari Ira, întrucât această cale extraordinară de atac este îndreptată împotriva unui act judecătoresc de dispoziție, care în virtutea legii *nu se supune revizuirii* în sensul prevederilor art.446 alin.(2) din Codul de procedură civil.

46. Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că cererea de revizuire depusă de Cojocari Ira împotriva încheierii din *12 iunie 2024* a Curții Supreme de Justiție, urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă.

47. În conformitate cu art.446 alin.(1) și (2), art.452 alin.(1¹) și art.453 alin.(1) lit.a) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Cojocari Ira împotriva încheierii din *12 iunie 2024* a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Șapa Angela împotriva lui Cojocari Dinu și Cojocari Ira cu privire la obligarea

demolării părților din construcție construite ilegal, cu restabilirea construcției la starea inițială și compensarea cheltuielilor de judecată.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni